[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 401: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 605

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 4 ਆਫ 2024

ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 645 ਆਫ 2022

13 ਅਗਸਤ 2024

[ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 21.11.2023 ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ 22.11.2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਖਾਸ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਬਾਰੇ ਆਮ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ; ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟੈਸਟ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ, 1971 - ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ। 21.11.2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਬਿਆਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 22.11.2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 1954 ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਖੁਦ ਹੀ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਭਰੋਸਾ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਅਜਿਹੇ ਭਰੋਸੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 22.11.2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਟਾਈਪ-ਐਲ ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਦਮਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ - ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਸਥਾਈ ਹੱਲ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜੋ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ 04.12.2023 ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ, ਦਮਾ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਗਠੀਏ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡੀਐਮਆਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ - ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ - ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਣਹਾਨੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 52-54, 60-62]

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ - ਮੁਆਫ਼ੀ - ਯੋਗ/ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਬਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤੰਗ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ - ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ - ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ - ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕ ਨੇ 21.11.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਆਨਦਾਤਾ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 43, 55]

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ, 1971 - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 129 - ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਤੋਂ।
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਐਕਟ, 1971- ਧਾਰਾ.2(b) - ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵੱਗਿਆ ਸਿਵਲ ਅਵੱਗਿਆ - ਜਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਹਾਲਾਤ ਗਿਣੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ - "ਵੰਡ" - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨ:
ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਕੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਵਚਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ "ਵੰਡ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 50]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਰੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਿਊਟੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ [2000] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 367: (2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 367; ਪੁਸ਼ਪਾਬੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰੰਦਾਸ ਬਦਿਆਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [1979] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 636: (1979) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 394; ਰਿਲਾਇੰਸ ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਬੰਬੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [1988] ਸਹਾਇਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 212: (1988) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 592; ਅਨਿਲ ਰਤਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੀਰਕ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ [2002] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 346: (2002) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 21; ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 538: (2014) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 204; ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਸੀ.ਐਸ.ਕਰਨਨ, ਰੀ (2017) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ; ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਮੋਨੋਬੋਰ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 761; ਪਟੇਲ ਰਜਨੀਕਾਂਤ ਧੂਲਾਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਧੂਲਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ [2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1169: (2008) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 561; ਰਾਮਾ ਨਾਰੰਗ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨਾਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ [2006] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1068 : (2006) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 114; ਬਲਵੰਤਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਲਾਲ ਸੋਮਾਭਾਈ [2023] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1064: (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1139; ਨਿਆਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1994] ਪੂਰਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 720 (1994) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 332; ਅਸ਼ੋਕ ਪੇਪਰ ਕਾਮਗਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਗੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਸੁਧੀਰ ਭਸੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [1979] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 685: (1980) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 47; ਐਮ.ਵਾਈ. ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 757: (1954) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 444; ਪ੍ਰਿਆ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [2012] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 818: (2013) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 404; ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਗਿਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2014] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 545 (2014) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 280; ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1995] ਸਪਲ. 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 283: (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਮਨ ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2018) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 11536 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੇਤਾਰਾਮ ਸ਼ਾਮਦਾਸਾਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ (1945) ਏ.ਸੀ. 264; ਐਮ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿ ਦਫ਼ਤਰ (1992) Q.B. 270 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਪੰਜਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ; ਓਸਬੋਰਨ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 10ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੰਟੇਪਟ ਆਫ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1971; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 1954; ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਨਿਯਮ, 1955।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੰਟੇਪਟ ਆਫ਼ ਕੋਰਟ; ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਪਮਾਨ; ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕ; ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ; ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ; ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਚਰਣ/ਕਾਰਵਾਈਆਂ; ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ; ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ; ਨਿਰਣੇ/ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼/ਆਦੇਸ਼/ਲਿਖਤ/ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ; ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ; ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਮੁਆਫ਼ੀ; ਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ; ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਮੁਆਫ਼ੀ; ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ; ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ।

ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ

ਇਨਰੈਂਟ ਜਿਊਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ)
ਨੰਬਰ 4 ਆਫ਼ 2024
ਇਨ
ਰਾਈਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 645 ਆਫ਼ 2022

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀਆਂ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ।
ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਪਿਨ ਸੰਘੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ
ਸਿੰਘ, ਗੌਤਮ ਤਾਲੁਕਦਾਰ, ਰੰਜਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੂਰਬਾ ਦੱਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ
ਨੇਹਾ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਾ ਜੈਨ, ਰਿਸ਼ਭ ਪੰਤ, ਰੋਹਿਤ ਗਾਂਧੀ, ਨਮਨ
ਟੰਡਨ, ਯਜਤ ਗੁਲੀਆ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ
ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਾਕਾਰਾਂ, ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

A. ਪਿਛੋਕੜ

2. ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕੇਸ਼ਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤੰਜਲੀ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ - ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ, ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਈ.ਐਮ.ਏ. ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

B. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023

3. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 23 ਅਗਸਤ, 2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 215 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"2. ਉਪਰੋਕਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਵਿਦਵਾਨ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਾਅਵਿਆਂ/ਗਲਤ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੋਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ।

3. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੂਵਈਆ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ (ਕਾਨੂੰਨਾਂ) ਦੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਬਿਆਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਅਜਿਹੇ ਭਰੋਸੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

4. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ) 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ/ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਵਿਚਕਾਰ, ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

C. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ, 2024

4. 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ, ਆਈ.ਐਮ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੁਝ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਅਤੇ 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ, ਭਾਵ, 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਿਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 19544 ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1955.5

5. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"3. ਅੱਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਵਕੀਲ ਨੇ 04 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ "ਦ ਹਿੰਦੂ" ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (ਭਾਵ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਯੂਟਿਊਬ ਲਿੰਕ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਹੈ (ਭਾਵ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ)।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਉਕਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ "ਉਤਪਾਦਕ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 1954 ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

5. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1954 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(d) ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੁਝ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਗਰ (ਸੀ. ਨੰ. 9), ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (ਸੀ. ਨੰ. 26), ਉੱਚ ਜਾਂ ਘੱਟ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (ਸੀ. ਨੰ. 27) ਅਤੇ ਮੋਟਾਪਾ (ਸੀ. ਨੰ. 38) ਅਤੇ ਦਮਾ (ਸੀ. ਨੰ. 1 'ਤੇ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, 15 ਜਨਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਮਨਾਮ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ, ਜੇ.) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਗਿਆਤ ਪੱਤਰ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

7. ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5-ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੈਦ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8. ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੈਮੋ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਸ਼੍ਰੀ ਗੌਤਮ ਤਾਲੁਕਦਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5- ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੈਦ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

10. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

XXX XXX XXX

14. ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5-ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ 1954 ਐਕਟ ਅਤੇ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਿਮਾਰੀਆਂ/ਵਿਕਾਰਾਂ/ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ (ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੋਵੇਂ) ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਡੀ. ਡੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ

6. ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਡੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਭਾਗ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"3. ਕੁਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ। - ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ -

(ਏ) ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਿਨਸੀ ਅਨੰਦ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਵਾਰੀ ਵਿਕਾਰ ਦਾ ਸੁਧਾਰ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ, ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ (ਜੋ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ) ਦਾ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ, ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ -

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ; ਅਤੇ

(ii) ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 (1940 ਦਾ 23) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਡਰੱਗਜ਼ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।]

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

4. ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ-

(a) ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਵਾਈ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(b) ਦਵਾਈ ਲਈ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚੀ

[ਭਾਗ 3(d) ਅਤੇ 14 ਵੇਖੋ]

ਸ. ਨੰ. ਬਿਮਾਰੀ, ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਾਮ

9. ਸ਼ੂਗਰ।

26. ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ।

27. ਉੱਚ ਜਾਂ ਘੱਟ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ।

**

38. ਮੋਟਾਪਾ।"

7. ਡੀਐਮਆਰ ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"[6] ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ, ਆਦਿ। - ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ

ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਵਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ, ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਉਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਡਿਊਲ

(ਨਿਯਮ 6 ਵੇਖੋ)

1. ਦਮਾ

***]"

E. 4 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

8. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਨੇ 4 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ/ਆਈਐਮਏ ਦੁਆਰਾ 6 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਸੂਚਕਾਂਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਗਠੀਆ, ਦਮਾ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ "ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ" ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ "ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ, ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਕਰਨ" ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 4 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੀ ਫੋਟੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

9. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਤੰਜਲੀ ਨੇ " ਬੀਪੀ ਗ੍ਰਿਟ ", " ਮਧੂ ਗ੍ਰਿਟ " ਅਤੇ " ਲੀਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਐਡਵਾਂਸ " ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੂਗਰ, ਬੀਪੀ ਅਤੇ ਜਿਗਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

F. 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ

10. ਅਸੀਂ 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਬਿਆਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਕਤ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਬੀਪੀ, ਸ਼ੂਗਰ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਦਮਾ, ਗਠੀਆ, ਜਿਗਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ", ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਨਸੁਲਿਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ"; ਕਿ "ਟਾਈਪ-1 ਸ਼ੂਗਰ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ" ਅਤੇ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਟਾਈਪ 1 ਸ਼ੂਗਰ, ਦਮਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਹਾਂ"। 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ "ਐਲੋਪੈਥੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ....." ਅਤੇ ਕਿ "ਕੋਰੋਨਿਲ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ"।

G. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 19 ਮਾਰਚ, 2024

11. ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ,

ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਡੀਐਮਆਰ ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਤੰਜਲੀ ਅਤੇ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕ, ਯਾਨੀ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। 19 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"1. ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6) ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXX XXX XXX

4. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6-ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

5. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੌਤਮ ਤਾਲੁਕਦਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ-ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੈੱਟ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

6. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੱਲ੍ਹ, ਯਾਨੀ 20 ਮਾਰਚ, 2024 ਤੱਕ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

XXX XXX XXX

11. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6-ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ-ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਐੱਚ. ਅਫੀਡੇਵਿਟਸ ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 2024 ਅਤੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024

12. 20 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"3. ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਾਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 21.11.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

13. ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤੀਆ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਵੇਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"2. ਮੈਂ ਇਹ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ 20.03.2024 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

3. 27.02.2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ 19.03.2024 ਨੂੰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 21.11.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ। 20.03.2024 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 27.02.2024 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।

4. ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ 21.11.2023 ਦੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

5. ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

6. ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 21.11.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ।

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

7. ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ 22.11.2023 ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ 21.11.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੋ।"

1. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024

14. 19 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਦੁਬਈ, ਯੂਏਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 30 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 31 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.16 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਖੇਪ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਯਾਤਰਾ ਸੰਖੇਪ 31 ਮਾਰਚ, 2024 ਦੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ 30 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾ ਖਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5, 6 ਅਤੇ 7 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 02 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ 06 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ।

2. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੀਨਤਮ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 30 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਛੋਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 31 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

3. ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 7 - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 30 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਈ ਟਿਕਟਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜੇ. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024

16. 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ, ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

"1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਇੱਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

3. ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"2. ਕਿ 06.04.2024 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ 21.11.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ।

4. ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਾਂਗਾ।

5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 16.04.2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 22.04.2024 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਕਦੇ ਨਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹਾਂਗੇ।

ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ
ਹਰਿਦੁਆਰ, ਉਤਰਾਖੰਡ।"

ਕੇ. ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਤੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024
18. 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀਆਂ ਕਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਬਾਰੀਕ ਛਪੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:

"1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

4. ਸੂਚੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ।"

19. 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ. ਨੰ. 645/2022) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ 22.11.2023 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ/ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਦਿਲੋਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤ/ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸਵਾਮੀ ਰਾਮਦੇਵ

ਹਰਿਦੁਆਰ, ਉਤਰਾਖੰਡ"
20. 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਤੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੌਂਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਸੀ।

ਐਲ. ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਮਿਤੀ 16 ਮਈ, 2024

21. 14 ਮਈ, 2024 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਕਤ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਹੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ 16 ਮਈ, 2024 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"2. ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 10.04.2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5, ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 14.05.2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ।

3. ਇਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 14 ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸ. ਨੰ.	ਦਵਾਈਆਂ
1	ਸਵਾਸਾਰੀ ਗੋਲਡ
2	ਸਵਾਸਾਰੀ ਵਤੀ
3	ਬ੍ਰੋਂਚੋਮ
4	ਸਵਾਸਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹੀ
5	ਸਵਾਸਾਰੀ ਅਖਬਾਰ
6	ਮੁਕਤਾ ਵਤੀ ਐਕਸਟਰਾ ਪਾਵਰ
7	ਲਿਪਿਡ
8	ਬੀਪੀ ਗ੍ਰਿਟ
9	ਮਧੁਗ੍ਰਿਤ
10	ਮਧੁਨਾਸ਼ਿਨੀ ਵਤੀ ਐਕਸਟਰਾ ਪਾਵਰ
11	ਲਿਵਾਮ੍ਰਿਤ ਐਡਵਾਂਸ
12	ਲਿਵੋਗ੍ਰਿਤ
13	ਆਈਗ੍ਰਿਟ ਗੋਲਡ
14	ਪਤੰਜਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਈ ਡ੍ਰੌਪ

4. ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਔਨਲਾਈਨ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ patanjaliayurved.net 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ 14 ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 09.05.2024 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਉਹ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ 14 ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ/ਹੈਂਡਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

6. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਉਪਰੋਕਤ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ 5606 ਵਿਸ਼ੇਸ਼/ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 14.05.2024 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਟੋਰਾਂ/ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 14 ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ/ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਈਮੇਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ 15.04.2024 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਡਰੱਗ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਲਾਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਵਰਮਿਲੀਅਨ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਈਟਸ ਐਡ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਈਟਸ ਐਡ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਕੰਬਾਈਨ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਕਾਰ ਇਨਫੋ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਸਥਾ ਬ੍ਰੌਡ ਕਾਸਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ 14.05.2024 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ 14 ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈਆਂ/ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ।

14.05.2024 ਨੂੰ ਵਰਮਿਲੀਅਨ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਈਟਸ ਐਡ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਕਾਰ ਇਨਫੋ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਸਥਾ ਬ੍ਰੌਡ ਕਾਸਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਨੇ 10 ਤੋਂ 21 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ R-1 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

II. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਸਾਰੇ ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਸਟੋਰਾਂ, ਸੁਪਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਅਤੇ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪਾਰਟਨਰ (ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਆਰਗੈਨਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ 14 ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ/ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ 14.05.2024 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਈਮੇਲ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਸਟੋਰਾਂ, ਸੁਪਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਅਤੇ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪਾਰਟਨਰ (ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ ਆਰਗੈਨਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ) ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ 14.05.2024 ਦੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ ਇੱਥੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 22 ਤੋਂ 27 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ R-2 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

III. 14.05.2024 ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਈਮੇਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ 14 ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦਵਾਈ/ਫਾਰਮੂਲੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ/ਵਾਪਸ ਲੈਣ, ਜੋ ਕਿ 15.04.2024 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਡਰੱਗ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹੈਂਡਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਸਿੱਧੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ/ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

14.05.2024 ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ/ਕੰਪਨੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ X (ਟਵਿੱਟਰ), ਯੂਟਿਊਬ, ਗੂਗਲ ਅਤੇ ਮੈਟਾ (ਫੇਸਬੁੱਕ ਅਤੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ) ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਨੇ 28-35 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ R-3 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ 14.05.2024 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਈਮੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

ਸ. ਨੰ.	ਦਵਾਈਆਂ
1	ਪਤੰਜਲੀ (ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ/ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ ਸਟੋਰ
2	ਪਤੰਜਲੀ ਸੁਪਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰ
3	ਸੰਸਕਾਰ ਗਰੁੱਪ
4	ਵਰਮਿਲੀਅਨ ਟੀਮ
5	ਫਿਟ ਇੰਡੀਆ (ਈ ਕਾਮਰਸ ਪਾਰਟਨਰ)
6	ਮੈਟਾ (ਫੇਸਬੁੱਕ)
7	ਗੂਗਲ ਐਲਐਲਸੀ
8	ਮੈਟਾ (ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ)
9	ਰਾਈਟਸ ਐਡ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ
10	ਐਕਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਟਵਿੱਟਰ)
11	ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ
12	ਯੂਟਿਊਬ (ਗੂਗਲ ਐਲਐਲਸੀ)
13	ਕੰਬਾਈਨ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ
14	ਆਸਥਾ ਬ੍ਰੌਡ ਕਾਸਟਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

7. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ/ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ/ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

8. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।"

ਐਮ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 129

22. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ "ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ" ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 19717 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਬੇਅਦਬੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇ।

23. ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖੁਦ ਆਮ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸ ਧਿਰ ਤੱਕ ਫੈਲਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਿਰ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹਰ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
24. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਰੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਕਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਨੇਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

"9.....ਅਨਾਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਰੰਟੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਢਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
25. ਪੁਸ਼ਪਾਬੇਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰੰਦਾਸ ਬਦਿਆਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"42. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ "ਜਿਊਰੀ, ਜੱਜ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ" ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

26. ਰਿਲਾਇੰਸ ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਬੰਬੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

35. ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

27. ਅਨਿਲ ਰਤਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੀਰਕ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

"13. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971 ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਛੋਟੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਉਰਵਸ਼ੀ ਗੁਲਾਟੀ [(2001) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 530: 2001 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (L&S) 1196] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.) ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 532, ਪੈਰਾ 2)
"2. ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਅਤੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ' ਦਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਉਪਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। 'ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ' ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

14. ਮੈਤੰਜਯ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸਈਦ ਹਸੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ[1] 2 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਅਤੇ ਮਿਆਰ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1971 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। "
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

28. ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 13 ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"11. ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ/ਬੇਰਹਿਮ ਆਚਰਣ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਰੰਟੀ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਢਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

29. ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਸੀ.ਐਸ. ਕਰਨਨ, ਰੈ, 14 ਵਿੱਚ, ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 7 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"63. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਦਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ [ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਵਿਲਮੋਟ ਇਨ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਲਮਨ, 1765 ਵਿਲਮੋਟ ਦੇ ਨੋਟਸ 243 97 ਈਆਰ 94 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਕਲਾਸਿਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ: (ER ਪੰਨਾ 100) "... ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਇੰਨੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਨਹੀਂ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਸਗੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹ ਚੈਨਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"} ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ["14. ... ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।" [ਡਗਲਸ, ਜੇ., ਕ੍ਰੇਗ ਬਨਾਮ ਹਾਰਨੀ, 1947 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਯੂ.ਐਸ.ਸੀ. 79, ਪੈਰਾ 14: 91 ਐਲ.ਐਡ. 1546: 331 ਯੂ.ਐਸ. 367 (1947) ਪੰਨਾ 376 'ਤੇ]] ਪਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ["... ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।" [ਬੋਵੇਨ, ਐਲ.ਜੇ. - ਹੈਲਮੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਿਥ (2), [ਐਲ.ਆਰ.} 35 ਅਧਿਆਇ 449 ਪੰਨਾ 455 (ਸੀ.ਏ.)]], ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਟਿਕਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੀਂਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨਿਡਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(ਇਹ ਵੀ ਵੇਖੋ: ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੇਤਾਰਾਮ ਸ਼ਾਮਦਾਸਾਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ15 ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਮੋਨੇਬੋਰ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ16)

"ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ" ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਅਰਥ
30. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਸਿਵਲ

ਨਿੰਦਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ" ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? "ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ" ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: "ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ"

ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ"।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੈੱਟ ਹਨ, ਭਾਵ, (ਏ) ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (ਅ) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (ਏ) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੌਥਾ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਹਵਾਲਾ: ਪਟੇਲ ਰਜਨੀਕਾਂਤ ਧੂਲਾਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਧੂਲਾਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ'")।

32. ਰਾਮਾ ਨਾਰੰਗ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨਾਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ, 18 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਡੱਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਾ ਨੂੰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

"18. ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ, ਅਤੇ (2) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ" ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ

ਅੰਤਰ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਰੰਗ ਲੈਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। "ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

33. ਪਟੇਲ ਰਜਨੀਕਾਂਤ ਧੂਲਾਭਾਈ (ਉਪਰਾ) ਅਤੇ ਰਾਮਾ ਨਾਰੰਗ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਲਵੰਤਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਲਾਲ ਸੋਮਾਭਾਈ19 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"62. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ), ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵੱਗਿਆ ਜਾਂ (ii) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ" ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਰੰਗ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਰਾਮਾ ਨਾਰੰਗ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਦੇਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ, ਪਰ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵੱਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

34. ਬਲਵੰਤਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਭੰਡਾਰੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

"73. ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ "ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ" ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ "ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ" ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮ. ਬਨਾਮ. ਹੋਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮਾ ਨਾਰੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

35. "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵੱਗਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ20 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"9. ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) "ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ" ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵੱਗਿਆ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ..."। ਜਿੱਥੇ ਅਪਮਾਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਥਿਤ ਨਿੰਦਕ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੱਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕਥਿਤ ਨਿੰਦਕ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵੱਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ

ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਵੱਗਿਆ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ-ਦੇਣਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਲਈ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਵੱਗਿਆ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਵੱਗਿਆ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕੁਝ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਨਿੰਦਕ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਥਿਤ ਨਿੰਦਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

36. ਅਸ਼ੋਕ ਪੇਪਰ ਕਾਮਗਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਗੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 21 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 'ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਬੁਰੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਇੱਛਤ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ" ਹੈ। "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ/ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੀ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਸੁਚੇਤ, ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਚਾਨਕ, ਅਚਾਨਕ, ਸੱਚਾ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਅਸਲ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਅਣਇੱਛਤ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਮ "ਮਾੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਬਹਾਨੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿੱਦੀ, ਜ਼ਿੱਦੀ ਜਾਂ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ" ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਰਾਦਤਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਵੱਲੋਂ ਬੁਰੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਿਣਿਆ-ਮਿਥਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੁਝ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿੰਦਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਦੁਰਾਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

37. ਬਲਵੰਤਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਭੰਡਾਰੀ (ਉਪਰਾ), 22 ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ:

"45. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, 1971 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ/ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ/ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

XXX XXX XXX

56. ਇਸ ਲਈ, "ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜੋ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਮਾੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰਨਾ। ਕਾਨੂੰਨ। ਇਹ ਬੁਰੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

38. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਸਿਵਲ ਅਪਮਾਨ" ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ [ਹਵਾਲਾ: ਅਨਿਲ ਰਤਨ ਸਰਕਾਰ (ਉੱਪਰ)]। ਇਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ/ਸਮਝੌਤੇ (ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ) ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ।

39. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਸੁਧੀਰ ਭਸੀਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਹਾ ਕਿ:
"8. .....ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਜਾਂ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿੰਦਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

9.....ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ: (1) ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਚਰਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (2) ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ.....

10. ....ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਹੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹੀ ਗੱਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ.....

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਓ. ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

40. "ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ, ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਹਨ। ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਪੰਜਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ, ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ।"

41. ਓਸਬੋਰਨ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਕਾਨੂੰਨ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 10ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ "ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

42. ਐਮ ਬਨਾਮ ਹੋਮ ਆਫਿਸ, 24 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਪੀ. ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵਿਸ-ਏ-ਵਿਸ ਗੈਰ-ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ

43. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਛੂਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤੰਗ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ। ਇੱਕ ਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ। ਜੇਕਰ ਨਿੰਦਕ ਸ਼ਰਤੀਆ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

44. ਐਮ.ਵਾਈ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 25 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ:

"12. ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਕੀਤੀ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਵਕੀਲ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਾਇਮ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

45. ਪ੍ਰਿਆ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 26 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਉਟ ਨੇ "ਸੱਚਮੁੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ:

"7. ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜੋ ਸੱਚਮੁਚ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ/ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ।

8. "ਸੱਚਾ" ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤ, ਨਿੰਦਕ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਛਤਾਵਾ ਜਾਂ ਪਛਤਾਵਾ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਪਾਉਣਗੇ। ਜਿੱਥੇ, ਲਗਾਤਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

9. ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੋ ਤੱਥ ਭਾਰੂ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਹਨ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਚਰਣ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਹੱਦ, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ, ਸੱਚੀ

ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਪਛਤਾਵਾ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜੋ ਸੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਗੁਪਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਕਵੇਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਚਰਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

*** *** ***

14. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ: (a) ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਆਚਰਣ। ਜੇਕਰ ਆਚਰਣ ਅਪਮਾਨਜਨਕ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰੂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ (b) ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

46. ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਗਿਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 27 ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਪਛਤਾਵੇ ਵਾਲੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹਾਨਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਛਤਾਵੇ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੰਜਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗਣਿਤ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ।

16. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸਨੂੰ ਸੱਚਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਚਰਣ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ, ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਸਿਰਫ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੁਆਫ਼ੀ ਇੱਕ ਬਚਾਅ, ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ "ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ", ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਖੋਖਲਾ ਹੈ; ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ "ਕਾਗਜ਼ੀ ਮੁਆਫ਼ੀ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਐਲ.ਡੀ. ਜੈਕਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ, 28 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ "ਥੱਪੜ ਮਾਰੋ-ਮਾਫ਼ ਕਰੋ-ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਜਾਓ" ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। "ਮਾਫ਼

ਕਰਨਾ" ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਥੱਪੜ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।[ਟੀ.ਐਨ. ਗੋਦਾਵਰਮਨ ਤਿਰੂਮੁਲਪਾਡ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਖੋਟ ਵੀ ਦੇਖੋ29]ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ "ਕਾਗਜ਼ੀ ਮੁਆਫ਼ੀ" ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਿਲ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਲਮ ਤੋਂ; ਕਿਉਂਕਿ "ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ" ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ,"ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ" ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਹੈ।

18. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ "ਪਛਤਾਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ"। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਪਛਤਾਵੇ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਅ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਰਪੋਕ ਦਾ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ 'ਤੇ) ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਫ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵਾ, ਪਛਤਾਵਾ ਜਾਂ ਪਛਤਾਵੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

47. ਟੀ.ਐਮ.ਏ. ਵਿੱਚ। ਪਾਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 30 ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ, ਉਕਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:

"10. ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਚੌਧਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਸ਼ੇਖ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਇਸ ਸ਼ੰਕਰਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਜੀ. ਮੋਰ, ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ ਪਰ ਉੱਪਰ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਟਾਉਣਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਾ 'ਮੰਤਰ' ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਵਾਬ ਹੈ।

11. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਬਿਨ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ" ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ/ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗੀ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

48. ਬਲਵੰਤਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਭੰਡਾਰੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਆਚਰਣ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਚਰਣ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਾਅਦੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ।

49. ਸੁਮਨ ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ,[31] ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"25. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (i) ਵਾਅਦੇ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਲਾਭ; ਅਤੇ (ii) ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ

ਨੁਕਸਾਨ/ਨੁਕਸਾਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਅਵੱਗਿਆ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਵੱਗਿਆ ਦੇ ਖਾਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕਥਿਤ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਆਚਰਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵੱਗਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

26. ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

50. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੌਖਿਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ "ਵੰਡ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰ. ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

51. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸਿਹਰਾ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਬਿਆਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਤੰਜਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਸੀ।

52. ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਭਰੋਸਾ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਅਜਿਹੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 22 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ "ਬੀ.ਪੀ., ਥਾਇਰਾਇਡ, ਸ਼ੂਗਰ, ਦਮਾ, ਗਠੀਆ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਜਿਗਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ"।

53. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਕਿ ਪਤੰਜਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਟਾਈਪ-ਐਲ ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਦਮਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਡੀਐਮਆਰ

ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਸਥਾਈ ਹੱਲ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜੋ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

54. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ 4 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ, ਦਮਾ, ਥਾਇਰਾਇਡ, ਗਠੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਡੀਐਮਆਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡੀਐਮਆਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਪਤੰਜਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ - ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19 ਮਾਰਚ, 2024 ਨੂੰ, ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

55. 20 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪਤੰਜਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀਆਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤੀਆ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

56. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, 21 ਨਵੰਬਰ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਖਾਸ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

57. 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 22 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

58. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

59. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਬਾਰੀਕ ਛਪਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਸੱਚੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੋਟੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ 14 ਮਈ, 2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੰਜਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਔਨਲਾਈਨ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੋਂ ਉਕਤ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ।
ਆਰ. ਸਿੱਟਾ

60. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ, 2023 ਤੋਂ ਮਈ, 2024 ਤੱਕ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੀ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

61. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਣ

ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ: ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਰਾਹੀਂ: ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਜੋ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਓਨੀ ਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੇਗੀ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

62. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

*ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ